

Čeština je jazyk flektivního typu s bohatou tvaroslovnou soustavou. Má sedm pádů, čtrnáct vzorů pro skloňování substantiv, pět slovesných tříd, deset slovních druhů, z nichž čtyři jsou slovní druhy základní, tři nastavbové a tři zbylé jsou slovní druhy nesamostatné. Má čtyři gramatické kategorie jmenné (kategorie pádu, čísla, jmenného rodu a životnosti) a šest slovesných gramatických kategorií (kategorie osoby, čísla, způsobu, času, slovesného rodu a vidu). Navíc má spoustu nepravidelností, kolísání různých druhů, přechodů od jednoho vzoru k jinému, dubletních tvarů, zvláštností ve skloňování atd.

Český pravopis je plný záludností ve srovnání s chorvatským, finským nebo španělským. Je ale poměrně jednoduchý v porovnání s pravopisem francouzským nebo anglickým. Uplatňuje se v něm princip fonologický, ale přihlíží se i k principu morfologickému a etymologickému. Souhrně lze tedy říct, že český pravopis je založen na kompromisu několika zásad.

Česky se mluví v Čechách a na Moravě, ale najdou se české menšiny žijící i jinde ve světě. Tak se můžeme s češtinou setkat třeba v Austrálii, Argentíně, Rumunsku anebo v texaské poušti v USA. Pro cizince je studium češtiny usnadněno tím, že jsou k dispozici spolehlivé mluvnice a slovníky, které zachycují jak stav současný, tak historický vývoj.

V češtině se ve velké míře uplatňuje tzv. volný slovosled. V tomhle ohledu se čeština velmi výrazně odlišuje od jazyků, jako je např. angličtina nebo francouzština. První rozpracoval koncepci aktuálního členění věty zakladatel pražského lingvistického kroužku Vilém Mathesius. Slovosled může obměňovat význam věty. Uvnitř tématu je slovosled určen především kontextovými zřeteli, kdežto v rématu jsou větné členy uspořádány podle tzv. systémového uspořádání. Porušení systémového uspořádání nese s sebou vždy určitou informaci. Prohřešky v aktuálním členění věty narušují plynulost četby a mohou vést až k nepochopení věty.